



A8-0331/2018

16.10.2018

VÉLEMÉNY

a Bizottság Szerbiáról szóló, 2018. évi jelentéséről
(2018/2146(INI))

Külügyi Bizottság

Előadó: David McAllister

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL.....	15
AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA.....	16

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a Bizottság Szerbiáról szóló, 2018. évi jelentéséről (2018/2146(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Tanács 2003. június 19–20-án, Szalonikiben tartott ülésének elnökségi következtetéseire,
- tekintettel a 2018. május 17-i EU–Nyugat-Balkán csúcstalálkozón tett szófiai nyilatkozatra és a kiemelt célkitűzések szófiai menetrendjére,
- tekintettel a Szerbiával létrejött Európai Partnerségben szereplő elvekről, prioritásokról és feltételekről, valamint a 2006/56/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. február 18-i 2008/213/EK tanácsi határozatra,
- tekintettel a Bizottság 2011. október 12-i véleményére Szerbia európai uniós tagság iránti kérelméről (SEC(2011)1208), az Európai Tanács 2012. március 2-i határozatára a tagjelölti státusz Szerbia részére történő megadásáról és az Európai Tanács 2013. június 27–28-i határozatára a Szerbiával való uniós csatlakozási tárgyalások megkezdéséről,
- tekintettel az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamai, másrészről a Szerb Köztársaság közötti stabilizációs és társulási megállapodásra, amely 2013. szeptember 1-jén lépett hatályba,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1244 (1999) sz. határozatára, a Nemzetközi Bíróság (NB) Koszovó függetlensége egyoldalú kinyilvánításának a nemzetközi joggal való összhangjáról szóló 2010. július 22-i tanácsadó véleményére és az ENSZ Közgyűlésének 2010. szeptember 9-i 64/298. számú határozatára, amely elismerte az NB véleményének tartalmát, és üdvözölte az Unió készségét a Szerbia és Koszovó közötti párbeszéd elősegítésére,
- tekintettel a 2014. augusztus 28-án kezdődött berlini folyamatra,
- tekintettel az EU–Szerbia Stabilizációs és Társulási Parlamenti Bizottság 2018. június 13–14-i, nyolcadik ülésén elfogadott nyilatkozatra és ajánlásokra,
- tekintettel az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet keretében működő Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának (EBESZ/ODIHR) az előrehozott szerb parlamenti választásokon jelen lévő részleges választási megfigyelő missziója által 2016. július 29-én közzétett végleges jelentésre,
- tekintettel az EBESZ/ODIHR választásértékelő küldöttségének a 2017. április 2-i szerbiai elnökválasztással kapcsolatos jelentésére,
- tekintettel a Bizottság Szerbiáról szóló, 2018. április 17-i 2018. évi jelentésére (SWD(2018)0152),
- tekintettel a „Hiteles bővítési perspektíva a Nyugat-Balkánra vonatkozóan és fokozott uniós szerepvállalás a Nyugat-Balkánnal” című, 2018. február 6-i bizottsági

közleményre (COM(2018)0065),

- tekintettel az EU és a nyugat-balkáni államok és Törökország között folytatott gazdasági és pénzügyi párbeszéd 2017. május 23-án kiadott együttes következtetéseire (9655/17),
 - tekintettel az EU–Szerbia Stabilizációs és Társulási Tanács 2017. november 16-i negyedik ülésére,
 - tekintettel a Szerbia csatlakozását tárgyaló konferencia 2018. június 25-én tartott, nyolcadik miniszteri szintű ülésére,
 - tekintettel az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportja (GRECO) Szerbiáról szóló, 2015. júliusi jelentésére és a GRECO-nak „A parlamenti képviselőket, a bírákat és az ügyészeket érintő korrupció megelőzése” témában tartott negyedik értékelési fordulóról készült, 2017. október 20-i jelentésére,
 - tekintettel a 2018–2020 közötti szerbiai gazdasági reformprogram 2018. április 17-i bizottsági értékelésére (SWD(2018)0132), valamint az EU és a Nyugat-Balkán közötti gazdasági és pénzügyi párbeszédéről szóló, a Tanács által 2018. május 25-én elfogadott közös következtetésekre,
 - tekintettel a Velencei Bizottságnak az igazságszolgáltatással kapcsolatos alkotmányos rendelkezésekre vonatkozó módosítástervezetről szóló, 2018. június 25-i véleményére,
 - tekintettel a Bizottság által támogatott és a Világbank, valamint az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programja által a nyugat-balkáni marginalizált helyzetű romákról készített 2017. évi felmérés eredményére,
 - tekintettel „A nemek közötti egyenlőség és a nők társadalmi szerepvállalásának növelése: a nők és lányok életének átalakítása az EU külkapcsolatai révén (2016–2020)” című közös szolgálati munkadokumentumra,
 - tekintettel a Bizottság Szerbiáról szóló 2016. évi jelentésével kapcsolatos, 2017. június 14-i állásfoglalására¹,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A8-0331/2018),
- A. mivel Szerbiát, mint minden uniós tagságra törekvő országot, a saját maga által elért eredmények alapján kell megítélni a tekintetben, hogy miként teljesíti, hajtja végre és tartja be ugyanazokat a kritériumokat, és mivel a csatlakozási ütemtervet a szükséges reformok minősége és az azok iránti elkötelezettség határozza meg; mivel a csatlakozás folyamata jelenleg és a jövőben is érdemeken alapul, és teljes mértékben attól függ, hogy az egyes országok – köztük Szerbia – milyen előrelépést érnek el a célkitűzések teljesítésében;
- B. mivel a Szerbiával folytatott tárgyalások megkezdése óta 14 fejezet megnyitására került

¹ HL C 331., 2018.9.18., 71. o.

sor, amelyekből kettőt ideiglenesen lezártak;

- C. mivel Szerbia folyamatosan törekszik a Koszovóval való kapcsolatainak rendezésére, aminek eredményeképpen 2013. április 19-én létrejött a kapcsolatok normalizálását vezérlő elvekről szóló első megállapodás, valamint a 2015. augusztusi megállapodások; mivel Szerbia továbbra is aktívan részt vesz a párbeszédben;
 - D. mivel Szerbia hozzájárult a regionális együttműködés és a jószomszédi kapcsolatok, a béke és a stabilitás, a megbékélés, valamint a múlt lezáratlan kétoldalú kérdéseinek megoldását elősegítő környezet megerősítéséhez;
 - E. mivel Szerbia továbbra is elkötelezett a működőképes piacgazdaság megteremtése iránt, és folyamatosan dolgozik a stabilizációs és társulási megállapodás szerinti kötelezettségeinek teljesítésén;
 - F. mivel a jogállamiság az EU sarokkövét jelentő olyan alapvető érték, amely mind a bővítési folyamatnak, mind a stabilizációs és társulási folyamatnak központi elemét képezi; mivel az e területen még mindig fennálló kihívások kezelése érdekében reformokra van szükség, különösen a független, pártatlan, elszámoltatható és hatékony igazságszolgáltatás biztosítása, a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelem, valamint az alapvető jogok védelme terén;
 - G. mivel Szerbia a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi alapvető egyezményét megerősítette, ideértve különösen az egyesülési szabadságról és a szervezkedési jog védelméről szóló, 1948. évi 87. sz. egyezményt, a szervezkedési jog és a kollektív tárgyalási jog elveinek alkalmazásáról szóló, 1949. évi 98. sz. egyezményt és a kényszermunkáról szóló, 1930. évi 29. sz. egyezményt;
 - H. mivel a véleménynyilvánítás szabadságának és a média függetlenségének helyzete továbbra is különösen komoly problémát jelent, amelynek határozott és hatékony megoldását kiemelt feladatként kell kezelni;
 - I. mivel Szerbia az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA II) keretében előcsatlakozási támogatásban részesül, amelynek teljes indikatív előirányzott összege 1,5 milliárd EUR a 2014–2020 közötti időszakra; mivel a Szerbia számára az IPA II keretében a 2018–2020 közötti időszakra előirányzott indikatív támogatás felülvizsgált összege 728 millió EUR; mivel Szerbia félidős teljesítményjutalomban részesült;
1. üdvözli Szerbia folyamatos erőfeszítéseit az Európai Unióba való integráció útján; felhívja Szerbiát, hogy a Bizottság támogatásával tevőlegesen népszerűsítse e stratégiai döntést a szerb lakosság körében, valamint növelje az EU és az uniós finanszírozású projektek és programok láthatóságát és az azokról való időszerű és átlátható tájékoztatást;
 2. hangsúlyozza, hogy a reformok és szakpolitikák pontos végrehajtása a sikeres integrációs folyamat egyik kulcsfontosságú mutatója; felhívja Szerbiát, hogy javítsa az új jogszabályok és szakpolitikák végrehajtásának tervezését, összehangolását és figyelemmel kísérését; üdvözli az uniós vívmányok elfogadására irányuló nemzeti program harmadik változatának elfogadását, és figyelmeztet a lényeges uniós jogszabályok nem megfelelő átültetésének az uniós vívmányokkal való összhang

megteremtésével kapcsolatos következményeire; üdvözli a „Hiteles bővítési perspektíva a Nyugat-Balkánra vonatkozóan és fokozott uniós szerepvállalás a Nyugat-Balkánnal” című bizottsági közleményben szereplő értékelést, amely szerint Szerbia az Unió tagjává válhat, ha szilárd politikai akarat érvényesül, valódi és tartós reformokat hajtanak végre és véglegesen rendezik a szomszédos államokkal fennálló vitákat; felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy – amennyiben ezt a szükséges mértékű előrehaladás indokolja, különösen a jogállamiság alapvető fontosságú területén – támogassa a technikailag kidolgozott fejezetek megnyitását és gyorsítsa fel a teljes csatlakozási tárgyalási folyamatot;

3. üdvözli a 2018. évi IPA programozási folyamat sikeres befejeződését és az IPARD II-re vonatkozó finanszírozási megállapodás aláírását; felhívja a Bizottságot, hogy az új Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) kidolgozása során építsen be megfelelő rendelkezéseket Szerbia esetleges uniós csatlakozására vonatkozóan;
4. üdvözli a Szerbia által a működőképes piacgazdaság megvalósítása, a gazdasági növekedés biztosítása és a makrogazdasági és monetáris stabilitás megőrzése terén tett előrelépést; hangsúlyozza, hogy Szerbia jó eredményeket ért el bizonyos, korábban problémát jelentő szakpolitikai hiányosságok kezelésében, különösen a költségvetés konszolidációja révén; hangsúlyozza azonban, hogy a munkanélküliség, az elítelvándorlás és a gazdasági inaktivitás mértéke még mindig magas; kéri Szerbiát, hogy dolgozzon ki egy fenntartható tervet az állami tulajdonú vállalatok jövőjére vonatkozóan; hangsúlyozza a kis- és középvállalkozások (kkv-k) alapvető fontosságát Szerbia gazdasága számára, valamint átláthatóbb és kevésbé megterhelő üzleti környezetet szorgalmaz; támogatja Szerbia Kereskedelmi Világszervezethez (WTO) való csatlakozását;
5. aggodalmát fejezi ki a tartós munkanélküliség miatt, és hangsúlyozza a fiatalok képzésének és vállalkozói készségeik fejlesztésének fontosságát; felhívja Szerbiát, hogy javítsa a nők munkaerőpiaci helyzetét; felhívja Szerbiát, hogy erősítse meg a háromoldalú párbeszédet; szorgalmazza a kötelező társadalombiztosítási járulékokról szóló törvény és az egészségbiztosítási törvény módosítását a mezőgazdasági kistermelőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés megelőzése érdekében;
6. tudomásul veszi a 2017. április 2-i elnökválasztás tényét; üdvözli a választások lebonyolításának általános módját, és felhívja a hatóságokat, hogy gondoskodjanak a nemzetközi normák alkalmazásáról; felhívja a hatóságokat, hogy teljes mértékben vegyék figyelembe és hajtsák végre az OSCE/ODIHR választási megfigyelő missziójának ajánlásait, különösen a kampányidőszakban az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében, valamint kezdjenek párbeszédet a belföldi független választási megfigyelő missziókkal; felszólítja a hatóságokat, hogy megfelelően vizsgálják ki a múltbeli választási folyamatok során elkövetett szabálytalanságokkal, erőszakkal és megfélemlítésekkel kapcsolatos bejelentéseket; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a politikai pártok és a választási kampányok finanszírozása nem átlátható; rámutat, hogy a politikai pártok finanszírozásának átláthatónak kell lennie és összhangban kell állnia a nemzetközi normákkal;
7. felhívja Szerbiát, hogy nagyobb mértékben igazodjon az Unió kül- és biztonságpolitikájához, beleértve az Oroszországgal kapcsolatos – többek között az

ENSZ-en belüli – politikáját; üdvözli Szerbia jelentős közreműködését és folyamatos részvételét több uniós közös biztonság- és védelempolitikai (KBVP) misszióban és műveletben (EUTM Mali, EUTM Szomália, EUNAVFOR Atalanta és EUTM RCA), és hogy ezek keretében az Unió által jelenleg vezetett hat katonai misszió vagy művelet közül Szerbia négyben részt vett; azonban aggasztónak tartja, hogy Szerbia folytatja az Oroszországgal és Belarusszal való katonai együttműködést;

8. elismerését fejezi ki Szerbiának a migrációs és menekültválság hatásai kezelésében mutatott konstruktív megközelítéséért és a szállás és humanitárius ellátás biztosítása érdekében tett jelentős erőfeszítéseiért, amelyek főként uniós támogatásból valósultak meg; üdvözli a Szerbia által elfogadott új menekültügyi törvényt, külföldiekről szóló törvényt és határellenőrzési törvényt; sürgeti Szerbiát, hogy vízumpolitikáját hozza fokozatosan összhangba az Unióéval; aggodalommal állapítja meg, hogy Szerbia össze nem hangolt vízumpolitikája utat nyitott az uniós és a szomszédos nem uniós országokba irányuló illegális bevándorlás és embercsempészet előtt; sürgeti Szerbiát, hogy az irreguláris migránsok tekintetében vezessen be egy, az uniós vívmányokkal összhangban lévő visszatérési mechanizmust és fejlessze tovább a kísérő nélküli kiskorúak igényeinek kezelésére szolgáló kapacitásait; felhívja Szerbiát, hogy találjon életképes megoldást a szomszédos országokból érkező menekültek helyzetére, többek között a lakhatásukat, valamint a munkához és az oktatáshoz való hozzáférésüket illetően;

Jogállamiság

9. sürgeti Szerbiát, hogy fokozza reformtörekvéseit a jogállamiság területén, különös tekintettel az igazságszolgáltatás függetlenségének és általános hatékonyságának biztosítására; hangsúlyozza, hogy kiemelt figyelmet kell fordítani ezen a területen a valódi reformok végrehajtására; megállapítja, hogy bár történt bizonyos előrelépés a régóta húzódó végrehajtási ügyek lezárásában és a bírósági gyakorlat harmonizálására célzó intézkedések bevezetésében, az igazságszolgáltatás függetlensége Szerbiában nem biztosított teljes mértékben, továbbá az igazságszolgáltatás politikai befolyásolásának lehetősége továbbra is aggodalomra ad okot; felhívja Szerbiát, hogy javítsa az igazságszolgáltatás elszámoltathatóságát, pártatlanságát, szakmaiságát és általános hatékonyságát, és hozzon létre ingyenes jogi segítségnyújtási rendszert, biztosítva, hogy az ilyen szolgáltatást nyújtó szervezetek széles körben rendelkezésre álljanak; felszólít az Emberi Jogok Európai Bírósága valamennyi ítéletének végrehajtására;
10. ismét emlékeztet a korrupció elleni küzdelem fokozásának fontosságára, és sürgeti Szerbiát, hogy egyértelműen kötelezze el magát e probléma megoldása iránt; üdvözli a szervezett bűnözés, a terrorizmus és a korrupció visszaszorításával foglalkozó kormányzati hatóságok szervezeti felépítéséről és joghatóságáról szóló törvény végrehajtása terén elért előrehaladást; üdvözli az ország büntető törvénykönyvében a gazdasági bűncselekményeket érintő részek módosításainak elfogadását, valamint ösztönzi Szerbiát, hogy teljes mértékben hajtsa végre ezeket, beleértve a hivatali visszaélésre vonatkozó módosítást e visszaélések megelőzése érdekében; szorgalmazza a nemzeti korrupcióellenes stratégia és cselekvési terv további végrehajtását; megismétli Szerbiához intézett azon felhívását, hogy az új és meglévő jogszabályok és szakpolitikák végrehajtásával kapcsolatos tervezés, összehangolás és ellenőrzés javítása érdekében gyorsan fogadja el a szerbiai Korrupcióellenes Hivatalról szóló új törvényt;

hangsúlyozza, hogy e Hivatalt feltétlenül el kell látni, illetve annak folyamatosan rendelkeznie kell a megbízatása független teljesítéséhez szükséges emberi és pénzügyi erőforrásokkal; hangsúlyozza, hogy a Korrupcióellenes Hivatal tagjait az átláthatóság és az összeférhetetlenség vagy a politikai semlegesség elve alapján kell megválasztani; felhívja a hatóságokat, hogy valamennyi üres álláshelyet töltsenek be a Hivatalnál; felhívja Szerbiát, hogy mutasson fel további eredményeket a magas szintű korrupciós ügyekkel kapcsolatos nyomozások, vádemelések és jogerős ítélethozatal terén, és a köztisztviselőket érintő állítólagos korrupcióval kapcsolatos minden esetben rendszeresen tegye közzé a vizsgálatok eredményeire vonatkozó statisztikai adatokat;

11. felhívja a szerb hatóságokat, hogy hajtsák végre a Korrupció Elleni Államok Csoportjának (GRECO) ajánlásait; felhívja a szerb parlamentet, hogy fordítson kiemelt figyelmet a korrupció és az összeférhetetlenség megelőzésére vonatkozó ajánlásokra, és fogadjon el magatartási kódexet;
12. elismeri, hogy bizonyos előrelépést sikerült elérni a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelemben, és üdvözlí, hogy Szerbia aktív szerepet vállal a nemzetközi és regionális politikai és igazságügyi együttműködésben; felhívja Szerbiát, hogy tanúsítson további elkötelezettséget és mutasson fel kézzelfogható eredményeket e küzdelem terén, mégpedig a szervezett bűnözési ügyekben végzett meggyőző nyomozások, büntetőeljárások és ítélethozatal révén, beleértve a migránsok Szerbiából az uniós és nem uniós országokba irányuló illegális kereskedelmét és csempészetét, a szervezett bűnözéssel összefüggő gyilkosságokat, a kiberbűnözést, a terrorista tevékenységeket támogató pénzáramlásokat és a pénzmosást; felhívja Szerbiát, hogy folytassa a Pénzügyi Akció Munkacsoporttal (FATF) megállapított akcióterv teljes körű végrehajtását; felhívja a figyelmet az erőszakos bűncselekmények növekvő számára, és szorgalmazza azoknak az igazságügyi hatóságokkal való teljes együttműködés révén történő megoldását;

Demokrácia, szociális párbeszéd, szakszervezeti jogok és munkaügyi kapcsolatok

13. hangsúlyozza, hogy a szerb parlament még mindig nem gyakorol valódi ellenőrzést a végrehajtó hatalom felett, továbbá javítani kell a jogalkotási folyamat átláthatóságát, inkluzív jellegét és minőségét; üdvözlí a sürgősségi jogalkotási eljárások alkalmazásában megfigyelhető csökkenést; hangsúlyozza azonban, hogy a sürgősségi eljárások még mindig gyakori alkalmazása aláássa a parlament és a nyilvánosság általi ellenőrzést; hangsúlyozza, hogy kerülni kell minden olyan intézkedést, amely korlátozza a szerb parlament abbéli képességét, hogy valódi vitát folytasson a jogalkotásról, illetve ellenőrzést gyakoroljon felette; hangsúlyozza a demokráciákban az ellenzék által kifejtett munka fontosságát, és kiemeli, hogy az ellenzéki politikusokat nem érhetik hamis vádak és rágalmozás; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyes politikusok a nyilvános diskurzust arra használják fel, hogy ösztönözzék a radikalizmus felemelkedését; további intézkedéseket szorgalmaz a pártok közötti párbeszéd és a civil társadalom tényleges bevonásának biztosítása érdekében; felhívja a szerb parlamentet, hogy vizsgálja meg az obstruálás gyakorlatát és azt, hogy az nem eredményezi-e a demokratikus vita elfojtását; üdvözlí a szerb parlamentnek az átláthatóság fokozására tett folyamatos erőfeszítéseit a Szerbia uniós csatlakozási fejezetekkel kapcsolatos tárgyalási pozícióját érintő viták, illetve a fő tárgyalócsoporttal, valamint az Európai Unióval kapcsolatos nemzetgyűléssel való egyeztetések révén; hangsúlyozza, hogy a

független szabályozó szervek, többek között az ország ombudsmanja, a Korrupcióellenes Hivatal, a nemzeti ellenőrző hatóság és a nyilvánosság szempontjából fontos információkért és a személyes adatok védelméért felelős biztos szerepét teljes mértékben el kell ismerni és támogatni kell; kéri a szerb parlamentet, hogy működjön közre a független szabályozó szervek, nevezetesen az ombudsman megállapításainak és ajánlásainak végrehajtásában; emlékeztet arra, hogy az európai szociális modell egyik pilléré a szociális párbeszéd alkotja, és hogy a kormány és a szociális partnerek közötti rendszeres egyeztetés jelentős szerepet játszik a társadalmi feszültségek és konfliktusok megelőzésében; elengedhetetlennek tartja, hogy a szociális párbeszéd túlmutasson az információcserén, és hangsúlyozza, hogy az érdekelt felekkel a parlamenti eljárások megkezdése előtt konzultálni kell a fontos jogszabályokról;

14. üdvözlí az ország igazságszolgáltatási rendszerére vonatkozó alkotmányreform-tervezetnek a Velencei Bizottság részére, véleményezés céljából történő benyújtását; hangsúlyozza a Velencei Bizottság által tett ajánlások teljes körű végrehajtásának fontosságát; ösztönzi a szerb hatóságokat, hogy kezdjenek inkluzív, tartalmas és konstruktív nyilvános vitát annak érdekében, hogy az országban felhívják a figyelmet az alkotmányos reformfolyamatra; átfogó nyilvános konzultációt szorgalmaz a végleges tervezetnek a szerb parlamenthez történő benyújtása előtt;
15. üdvözlí Szerbiának a közigazgatás reformja terén elért előrehaladását, amely több új törvény elfogadásában nyilvánult meg a közszolgálati fizetések, a munkaügyi kapcsolatok, a helyi önkormányzatok és az autonóm tartományokban alkalmazott fizetések, valamint a nemzeti képzési akadémia tárgyában; hangsúlyozza, hogy a felsővezetői kinevezésekre kifejtett politikai befolyás továbbra is aggodalomra ad okot; felhívja Szerbiát, hogy módosítsa a közszolgálati törvényt annak érdekében, hogy garantálja a közigazgatás semlegességét; megjegyzi, hogy a kulcsfontosságú reformok sikeres végrehajtásához fontos, hogy minden szinten megerősítsék az igazgatási kapacitást; üdvözlí az Európai Integrációs Minisztérium létrehozását, amelybe beolvasztásra kerültek a korábbi szerb európai integrációs hivatal szervezeti egységei, és amely továbbra is politikai iránymutatást nyújt az európai integráció tekintetében;

Emberi jogok

16. hangsúlyozza, hogy az emberi jogok védelmét szolgáló jogalkotási és intézményi keret biztosított; hangsúlyozza, hogy az egész országra kiterjedő következetes és hatékony végrehajtásra van szükség; felhívja Szerbiát, hogy fogadja el az új adatvédelmi törvényt, és gondoskodjon róla, hogy az teljes mértékben összhangban álljon az uniós normákkal és bevált gyakorlatokkal; megállapítja, hogy a veszélyeztetett csoportokhoz tartozó személyek, többek között a gyermekek, a fogyatékossgal élő személyek, a HIV/AIDS-betegek és az LMBTI-személyek helyzetének javításához hosszú távú, kitartó erőfeszítésekre van szükség; elítéli a romák és LMBTI-személyek elleni gyűlölet-bűncselekmények folyamatos előfordulását; felhívja Szerbiát, hogy folytassa aktívan a gyűlölet-bűncselekményekhez kapcsolódó nyomozásokat, büntetőeljárásokat és ítélethozatalt; felhívja Szerbiát, hogy mozdítsa elő a tolerancia légkörét, és ítélje el a gyűlöletbeszéd minden formáját, valamint a népirtás, az emberiesség elleni bűncselekmények és a háborús bűncselekmények nyilvános helyeslését és tagadását;
17. sürgeti Szerbiát, hogy erősítse meg a veszélyeztetett csoportok, köztük a nők, a

gyermek és a fogyatékossgal élő személyek védelmével foglalkozó hatóságainak szerepét és kapacitásait, valamint e tekintetben biztosítsa a rendőrség, az ügyészi kar és a szociális szolgálatok közötti jobb együttműködést; üdvözli az isztambuli egyezmény Szerbia általi megerősítését és a nemrégiben történt fejleményeket a gyermekek erőszakkal szembeni védelmét szolgáló intézkedések terén, beleértve a kormánynak a gyermekvédelmi ombudsman kinevezéséről szóló bejelentését, és felhívja a hatóságokat, hogy kísérik figyelemmel a jogalkotási és egyéb intézkedések hatását; hangsúlyozza, hogy a fogyatékossgal élő személyek emberi jogainak védelme terén még mindig hiányosságok vannak, és sürgeti a kormányt, hogy fogadjon el a fogyatékossgal élő személyekkel kapcsolatos nemzeti stratégiát;

18. nyomatékosan ösztönzi a szerb hatóságokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a véleménynyilvánítás és a média szabadságával kapcsolatos helyzet javítása érdekében; üdvözli a médiastratégia-tervezet kidolgozásával megbízott új munkacsoport létrehozását; hangsúlyozza, hogy továbbra is aggodalomra adnak okot az újságírókkal és médiaorgánumokkal szemben alkalmazott fenyegetések, erőszak és megfélemlítés, beleértve a hatósági zaklatást és a bírósági eljárások révén történő megfélemlítést is; kéri az állami tisztviselőket, hogy legyenek következetesek az újságírók megfélemlítése minden formájának nyilvános elítélését illetően, és tartózkodjanak a média és az újságírók tevékenységébe – többek között a választások kapcsán – történő beavatkozástól; e tekintetben megjegyzi, hogy míg több ügy megoldásra került és történt néhány vádemelés, ítélethozatalra továbbra is ritkán kerül sor; üdvözli az újságírók biztonságának növelését célzó együttműködésről és intézkedésekről szóló megállapodással létrehozott állandó munkacsoport erőfeszítését, és felhívja a hatóságokat, hogy tanúsítsanak teljes elkötelezettséget az újságírókkal és médiaorgánumokkal szembeni támadások kivizsgálása és azok elkövetőinek büntetőeljárás alá vonása iránt; felszólít a médiatörvény teljes körű végrehajtására és az ország elektronikus médiát szabályozó testülete függetlenségének erősítésére; üdvözli a sokszínű médiakörnyezet kialakítását célzó médiastratégia elfogadására tett új erőfeszítéseket, és e tekintetben hangsúlyozza az érdekelt felekkel folytatott átlátható és inkluzív egyeztetés fontosságát; hangsúlyozza, hogy teljes átláthatóságra van szükség a médiaorgánumok tulajdonjoga és finanszírozása terén; szorgalmazza olyan politikák elfogadását, amelyek védelmet nyújtanak a Szerbiában élő nemzeti kisebbségek nyelvein biztosított média és műsorok számára;
19. kéri a szerb hatóságokat, hogy fokozzák a társadalmi szervezetekkel, köztük a női érdekképviselői szervezetekkel és az emberi jogi csoportokkal folytatott együttműködést, amelyek kulcsfontosságú szerepet játszanak a demokrácia megfelelő működésében; elítéli a bizonyos társadalmi szervezetekkel szembeni negatív kampányokat és korlátozásokat; szorgalmazza a társadalmi szervezetek működési környezetét szabályozó nemzeti stratégia és egy ehhez kapcsolódó cselekvési terv elfogadását; úgy véli, hogy további erőfeszítésekre van szükség a kormány és a civil társadalom közötti folyamatos együttműködés biztosításához, és kéri, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet a civil társadalmat érintő területekkel kapcsolatos jogszabályok kidolgozására és végrehajtására;

A kisebbségek tiszteletben tartása és védelme

20. üdvözli a nemzeti kisebbségek jogainak érvényesítésére vonatkozó cselekvési terv és a

nemzeti kisebbségeket támogató alap létrehozásáról szóló rendelet elfogadását; felkéri a szerb kormányt, hogy maradéktalanul hajtsa végre a kisebbségek jogaira vonatkozó összes nemzetközi szerződést; hangsúlyozza, hogy a nemzeti kisebbségek jogainak garantálása terén elért előrehaladás nem kielégítő, és szorgalmazza a cselekvési terv teljes körű végrehajtását és az érdekelt felekkel való fokozott egyeztetést, illetve azok nagyobb mértékű bevonását, beleértve a szomszédos országokat is a közlekedési és kommunikációs igények tekintetében; megállapítja, hogy a nemzeti kisebbségeket támogató alap működik, és finanszírozását megemelték; üdvözli a kisebbségi jogok keretéről szóló döntő fontosságú jogszabályok elfogadását; megismétli a Szerbiához intézett azon felhívását, hogy biztosítsa a kisebbségek védelméről szóló jogszabályok következetes végrehajtását, többek között az oktatással és a kultúrával, a kisebbségi nyelvek használatával, a közigazgatásban és az igazságszolgáltatásban való képviselettel és a média és az egyházi szolgáltatások kisebbségi nyelveken való folyamatos hozzáférhetőségével kapcsolatban is; elismeri az ország nemzeti kisebbségeinek választási ciklusokban való aktív részvételét, és szorgalmazza az olyan szakpolitikák elfogadását, amelyek garantálják e kisebbségeknek a szerb nemzetgyűlésben való igazságos politikai képviseletét; felhív a születések időben történő anyakönyvezéséhez való jog maradéktalan biztosítására; hangsúlyozza, hogy az emberi jogok – ezen belül a nemzeti kisebbségek jogainak – előmozdítása és védelme az uniós csatlakozás előfeltétele;

21. megállapítja, hogy a Vajdaság kulturális sokszínűsége hozzájárul Szerbia identitásához; hangsúlyozza, hogy a Vajdaság önállóságát meg kell őrizni, és hogy a Vajdaság pénzügyi erőforrásairól szóló törvényt az alkotmány által előírt módon, további késedelem nélkül el kell fogadni;
22. üdvözli a romák társadalmi befogadásáról szóló, 2016–2025 közötti időszakra vonatkozó új stratégia, valamint az oktatásra, egészségügyre, lakhatásra és foglalkoztatásra kiterjedő cselekvési terv elfogadását; üdvözli, hogy a stratégia elismeri, hogy a roma nők különösképpen hátrányos megkülönböztetéstől szenvednek; sürgeti Szerbiát, hogy határozzon meg egyértelmű célértékeket és mutatókat az új stratégia végrehajtásának nyomon követése érdekében; aggasztónak találja a roma lányok nagy arányú iskolai lemorzsolódását; megjegyzi, hogy a romák többsége társadalmi kirekesztéstől szenved, és jogai rendszeres megsértésével szembesül; szorgalmazza a romák befogadásáról szóló új stratégia és a cselekvési terv teljes körű végrehajtását; kiemeli az olyan politikák kidolgozásának fontosságát, amelyek a romákkal szembeni hátrányos megkülönböztetés és a cigányellenesség leküzdésére irányulnak; szorgalmazza, hogy minden szinten tegyék lehetővé a romák érdemi nyilvános és politikai szerepvállalását;

Regionális együttműködés és jószomszédi kapcsolatok

23. üdvözli, hogy Szerbia továbbra is elkötelezett a többi bővítési országgal és a szomszédos tagállamokkal való konstruktív kétoldalú kapcsolatok mellett; üdvözli, hogy Szerbia továbbra is aktív szerepet játszott számos regionális együttműködési kezdeményezésben, például a délkelet-európai együttműködési folyamatban, a Regionális Együttműködési Tanácsban, a Közép-európai Szabadkereskedelmi Megállapodásban (CEFTA), az adriai- és jón-tengeri kezdeményezésben, a Duna régióra vonatkozó uniós makroregionális stratégiákban (EUSDR), az adriai- és jón-

tengeri régióra vonatkozó uniós stratégiában (EUSAIR), a Brdo–Brijuni-folyamatban, „a nyugat-balkáni hatok” kezdeményezésben és annak összeköttetés-fejlesztési programjában, valamint a berlini folyamatban; örvendetesnek tartja „a nyugat-balkáni hatok” kezdeményezés által eddig elért eredményeket, és szorgalmazza a regionális gazdasági térség további fejlesztését; ismételten felhívja Szerbiát, hogy hajtsa végre az összeköttetés-fejlesztési programmal kapcsolatban beütemezett reformintézkedéseket; üdvözli Szerbia arra irányuló erőfeszítéseit, hogy kiemelten kezelje az infrastrukturális beruházásokat, és hangsúlyozza a régió belüli összeköttetések javításának fontosságát; megjegyzi, hogy további erőfeszítésekre van szükség a határ menti régiók gazdasági és társadalmi fejlesztése terén annak érdekében, hogy megakadályozzák az elnéptelenedésüket; támogatja a Nyugat-Balkánon alkalmazott barangolási díjak csökkentésére irányuló javaslatot; hangsúlyozza, hogy a fennálló bilaterális viták nem hátráltathatják a csatlakozási folyamatot; határozottan támogatja a nyugat-balkáni partnerek arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy folytassák a jószomszédi viszony, a regionális stabilitás és a kölcsönös együttműködés megerősítését; emlékeztet arra, hogy az EU eltökélt szándéka, hogy a régió átalakulásának támogatása érdekében megerősítse és növelje szerepvállalását;

24. üdvözli a háborús bűncselekmények kivizsgálására és az elkövetők büntetőeljárás alá vonására vonatkozó nemzeti stratégia elfogadását; tudomásul veszi a háborús bűncselekmények kivizsgálására és az elkövetők büntetőeljárás alá vonására vonatkozó ügyési stratégiát, és felhívja Szerbiát, hogy hajtsa végre az összes tervezett tevékenységet; üdvözli a háborús bűncselekményekkel foglalkozó új ügyész 2017 májusában történt kinevezését; megismétli ezen stratégia – különösen vádemelések útján történő – végrehajtására, valamint egy működőképes ügyési stratégia elfogadására vonatkozó felhívását; felhívja Szerbiát, hogy ténylegesen vizsgáljon ki valamennyi háborús bűncselekményt, különös tekintettel a nagy horderejű bűncselekményekre, és ennek során működjön együtt regionális partnereivel; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek további erőfeszítéseket e kérdések megoldására az EU és Szerbia közötti tárgyalási folyamat során; sürgeti a hatóságokat, hogy továbbra is foglalkozzanak az 1990-es évek háborúi alatt eltűnt személyek problémájával; felhívja Szerbiát, hogy ismét teljes mértékben működjön együtt a büntetőtörvényszékekre vonatkozó jelenlegi nemzetközi mechanizmussal; sürgeti a szerb hatóságokat, hogy folytassák az eltűnt személyek sorsával kapcsolatos munkát, beleértve a háborús időszakhoz kapcsolódó állami archívumok megnyitását is; sürgeti Szerbiát, hogy dolgozzon ki jóvátételi rendszert az áldozatok és családtagjaik részére; megismétli, hogy támogatja azt a kezdeményezést, hogy létrehozzák a volt Jugoszlávia területén elkövetett háborús bűncselekményeket és az emberi jogok megsértésének más súlyos eseteit vizsgáló regionális tényfeltáró bizottságot; hangsúlyozza a regionális ifjúsági együttműködési iroda (RYCO) és annak helyi egységei által az ifjúság körében végzett, megbékéltetésre irányuló munka fontosságát; szorgalmazza a visszaszolgáltatásról szóló törvény további módosítását, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy más kedvezményezettekhez viszonyítva a visszaszolgáltatás igényjogosultjaival szemben megkülönböztetéstől mentes bánásmódot tanúsítsanak, különösen az állami ingatlanok nyilvántartásba vétele terén;
25. üdvözli, hogy Szerbia továbbra is szerepet vállal a Koszovóval való viszony rendezésében, és elkötelezett az Unió közvetítésével létrejött párbeszéd során elért megállapodások végrehajtása iránt; üdvözli, hogy a szerb elnök belső párbeszédet

indított Koszovóval kapcsolatban; megismétli arra vonatkozó felhívását, hogy jóhiszeműen és kellő időben haladjanak előre a már elért összes megállapodás teljes körű végrehajtásával, beleértve az energiával kapcsolatosakat, és mindkét felet arra ösztönzi, hogy céltudatosan folytassák a rendezési folyamatot; hangsúlyozza a szerb többségű önkormányzatokból álló társulás/közösség létrehozásának fontosságát; hangsúlyozza, hogy fel kell gyorsítani a Szerbia és Koszovó közötti kapcsolatok átfogó normalizálására irányuló párbeszéd új szakaszával kapcsolatos munkát, amelyet kötelező erejű megállapodásban kell meghatározni; megismétli az EKSZ-hez intézett azon felhívását, hogy végezze el a felek által a kötelezettségeik teljesítése során nyújtott teljesítmény értékelését; határozottan elítéli Oliver Ivanović koszovói szerb politikus meggyilkolását, és hangsúlyozza, hogy a koszovói és szerb nyomozók valódi együttműködésére, valamint nemzetközi támogatásra van szükség annak érdekében, hogy az elkövetőket bíróság elé állítsák;

26. tudomásul veszi a Szerbia és Koszovó közötti határ lehetséges kiigazításával, többek között a területcserre kérdésével kapcsolatos jelenlegi vitát és nyilvános nyilatkozatokat; hangsúlyozza, hogy mind Koszovó, mind Szerbia többnemzetiségű ország, és a régióban nem szabad, hogy cél legyen az etnikailag homogén államok létrehozása; támogatja azt, hogy az EU által előmozdított párbeszéd szolgáljon a Szerbia és Koszovó közötti, a kapcsolatok rendezéséről szóló átfogó megállapodás megvalósításának keretében; úgy véli, hogy bármilyen megállapodás csak akkor lehet elfogadható, ha közös egyetértésen alapul, figyelembe véve a régió egészének stabilitását és a nemzetközi jogot;
27. aggodalmát fejezi ki a magas rangú politikusok által több ízben tett kijelentések miatt, amelyekben megkérdőjelezzik Bosznia-Hercegovina területi integritását, és elítéli az annak felbomlását ösztönző nacionalista retorika minden formáját;

Energiaügy és közlekedés

28. felhívja Szerbiát, hogy maradéktalanul hajtsa végre az összeköttetés-fejlesztési reformintézkedéseket az energiaágazatban; ösztönzi Szerbiát, hogy fejlessze a versenyt a gázpiac területén és tegyen eleget az erre vonatkozó, szétválasztással kapcsolatos kötelezettségeknek, amint azt a harmadik energiaügyi csomag is előírja; felhívja Szerbiát, hogy az orosz gáz importjától való függőség csökkentése érdekében dolgozza ki energiapolitikáját; üdvözli az ország erőfeszítéseit az energiahatékonyság és a megújuló energia területére irányuló beruházások ösztönzése terén; emlékeztet arra, hogy a hatékony energiafelhasználásra vonatkozó jogszabályok nincsenek teljesen összhangban a vonatkozó uniós irányelvekkel; felhívja Szerbiát, hogy energiaforrásait diverzifikálja egyéb megújuló energiaforrások révén;
29. üdvözli a Szerbia és Bulgária által 2018. május 17-én, a nyugat-balkáni országok vezetőinek szófiai csúcstalálkozója alkalmából aláírt közös kötelezettségvállalást, amelynek célja a két ország közötti gáz-rendszerösszekötő kiépítése, továbbá üdvözli a 2018-as IPA-csomag elfogadását, amely magában foglalja a stratégiai szempontból fontos, „Niš-Merdare-Pristina béke-autópálya” elnevezésű infrastrukturális projektet, amely jobb közlekedési összeköttetést tesz majd lehetővé Közép-Szerbia és Koszovó között, valamint szimbolikus jelentőséggel bír a régió belüli kapcsolatokat illetően;

30. mélységes aggodalmát fejezi ki a szerbiai levegőszennyezés riasztó szintje miatt, amelynek okán az Egészségügyi Világszervezet adatai szerint 2016-ban mintegy 6500-an haltak meg légzőszervi megbetegedésekben; e tekintetben arra kéri a szerb hatóságokat, hogy fogadják el a helyzet kezeléséhez szükséges rövid távú intézkedéseket, valamint közép- és hosszú távon vezessenek be hatékony reformokat a közlekedési és mobilitási politikában a nagyvárosokra vonatkozóan;

o

o o

31. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint Szerbia kormányának és parlamentjének.

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	9.10.2018
A zárószavazás eredménye	+: 49 -: 3 0: 6
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Michèle Alliot-Marie, Nikos Androulakis, Francisco Assis, Petras Auštrevičius, Amjad Bashir, Goffredo Maria Bettini, Mario Borghezio, Victor Boștinaru, Klaus Buchner, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Georgios Epiritideios, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Wajid Khan, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Clare Moody, Javier Nart, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Kati Piri, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Michel Reimon, Sofia Sakorafa, Jean-Luc Schaffhauser, Jordi Solé, Dobromir Sośnierz, Dubravka Šuica, Charles Tannock, László Tőkés, Ivo Vajgl, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen, Boris Zala
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Gilles Pargneaux, Igor Šoltes, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Andor Deli, Ivan Štefanec

AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

49	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Javier Nart, Jozo Radoš, Ivo Vajgl
ECR	Amjad Bashir, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Michèle Alliot-Marie, Lorenzo Cesa, Arnaud Danjean, Andor Deli, Andrzej Grzyb, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, David McAllister, Ramona Nicole Mănescu, Francisco José Millán Mon, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Ivan Štefanec, Dubravka Šuica, László Tőkés
S&D	Nikos Androulakis, Francisco Assis, Goffredo Maria Bettini, Victor Boştinaru, Andi Cristea, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Wajid Khan, Arne Lietz, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Gilles Pargneaux, Ioan Mircea Paşcu, Tonino Picula, Kati Piri, Boris Zala
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Barbara Lochbihler, Michel Reimon, Jordi Solé, Igor Šoltes, Bodil Valero

3	-
ENF	Jean-Luc Schaffhauser
NI	Georgios Epitideios, Dobromir Sośnierz

6	0
ENF	Mario Borghezio
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Takis Hadjigeorgiou, Sabine Lösing, Sofia Sakorafa, Marie-Christine Vergiat

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodik